

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΣΤΟ
ΔΩΡΟ ΛΟΪΖΟΥ
4η και 5η σελίδα

ΜΑΚΑΡΙΟΣ: ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΜΙΑΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Στις 3 Αυγούστου ο Κυπριακός λαός συγκλονιζόταν με την άγγελία του θανάτου του προέδρου Μακαρίου. Η μεγάλη μορφή της αντιαποικιακής επανάστασης, το σύμβολο που ενσάρκωνε στη συνείδηση του Κυπριακού λαού τον αγώνα ενάντια στον ιμπεριαλισμό είχε πιά περάσει στην ιστορία.

Για ένα δολοφόρο τέταρτο του αιώνα η μορφή του Μακαρίου δέσποζε κυριαρχικά στις εξελίξεις. Από την εποχή της προετοιμασίας και της διεξαγωγής του αγώνα ενάντια στη Βρετανική αποικιοκρατία μέχρι το θάνατό του η προσωπικότητα του Μακαρίου επηρέαζε όσο καμιά άλλη την πορεία της Κύπρου. Το φαινόμενο Μακάριος δεν είναι απλά η ιστορία μιας προσωπικότητας αλλά το δημιούργημα μιας ιστορικής περιόδου από την οποία πέρασαν με διάφορες παραλλαγές πολλές χώρες που απόχτησαν την ανεξαρτησία τους μετά τον 2ο παγκόσμιο πόλεμο. Ο Νάσερ, ο Νκρού-

μαχ και τόσοι άλλοι είναι παράλληλα φαινόμενα στις χώρες τους.

Ποιά είναι όμως η φύση των καθεστώτων που ηγήθηκαν; Η απάντηση σ' ένα τέτοιο ερώτημα δεν μπορεί να είναι απλή. Είναι ανάγκη να φάξει κανείς μέσα από ένα σωρό αντιφάσεις στην πορεία τους για να ξεδιαλύνει τη βασική τους κατεύθυνση. Στην Κύπρο, όπως και σε άλλες ανάλογες περιπτώσεις, δυο κύριες αντιφατικές τάσεις διαγράφονται στην επιφάνεια. Από τη μία η προσπάθεια για εδραίωση και επέκταση της ανεξαρτησίας. Από την άλλη η διατήρηση του καπιταλιστικού συστήμα-

τος που μέσα στην σημερινή ιμπεριαλιστική περίοδο σπρώχνει σε δλοένα και μεγαλύτερη σύνδεση με το ιμπεριαλιστικό κεφάλαιο.

Στο πρόσωπο του Μακαρίου αυτή η αντίφαση βρήκε μια κάποια λύση. Μια μακρόχρονη πολιτική διπλωματικής ισορροπίας ανάμεσα στα αντικρουόμενα διεθνή συμφέροντα αποτέλεσε για τον Μακάριο το έργο του που του επέτρεψε να συμβιβάσει αυτή την αντίφαση. Η ίδια πολιτική στο εσωτερικό έγινε δυνατή χάρις στην οικονομική ανάπτυξη που παρατηρήθηκε στα χρόνια της Δημοκρατίας.

Ωστόσο, αν ο Μακάριος μπόρεσε ν' αντέξει τις συνωμοσίες και τις επιθέσεις της δεξιάς οφείλεται στην τεράστια ανάπτυξη και ισχύ της αριστεράς που μπόρεσε ν' αξιοποιήσει βέβαιος πως η αριστερά θα διεκδικούσε την εξουσία. Αυτό το γεγονός βρισκόταν το ίδιο σε αντίθεση με την συντηρητική τοποθέτηση του Μακαρίου και τον οδηγούσε στην γνωστή «μαλακή» πολιτική του απέναντι στους συνωμότες της δεξιάς, πράγμα που σκορπούσε απογοήτευση στις μάζες που τον υποστήριζαν.

Το παιχνίδι της ισορρο-

πίας πήρε τραγικό τέλος τον Ιούλη του 74 με το πραξικόπημα και την εισβολή. Η έλλειψη μιας οργανωμένης λαϊκής πολιτοφυλακής με δημοκρατικό έλεγχο έκαμε δυνατή την καταστροφική εξέλιξη των γεγονότων. Ωστόσο ο Κυπριακός λαός κάτω από το σύνθημα για την επιστροφή του Μακαρίου κινητοποιήθηκε και έκαμε αδύνατη την σταθεροποίηση του μεταπραξικοπηματικού καθεστώτος. Ο Μακάριος επέστρεψε θριαμβευτής πέντε μήνες μετά την ανατροπή του.

Μέσα στις νέες συνθήκες ο Μακάριος προσπάθησε άπεγνωσμένα να επιβάλει και πάλι μια κάποια ισορροπία των αντιθέσεων. Μια τέτοια

προσπάθεια ήταν πια πολύ πιο δύσκολη πράγμα που αντανακλάστηκε στις διάφορες εναλλαγές της πολιτικής του Προέδρου πάνω στο Κυπριακό. Οι εξαγγελίες για μακροχρόνιο αγώνα ανακόπτονταν από προσπάθειες συνεννόησης με την Τουρκοκυπριακή ήγεσία και επανέρχονταν σε πρώτο πλάνο όταν η συνεννόηση αποδειχνόταν αδύνατη. Η κατάρρευση της τελευταίας προσπάθειας που ακολούθησε τις συναντήσεις Μακαρίου — Ντενκτάς οδήγησε σε μια πιο αγωνιστική τοποθέτηση που εκφράστηκε με την ήμιλία της 20ής Ιουλίου.

Ο θάνατος του Μακαρίου δημιουργεί ένα τεράστιο κενό. Ένα κενό που δεν μπορεί να πληρωθεί με μια προσωπικότητα. Ήδη η δεξιά ετοιμάζεται για την άμεση κατάληψη της εξουσίας για να επιβάλει τη λύση που αδυνατούσε να επιβάλει όσο ζούσε ο Μακάριος. Οι αντιιμπεριαλιστικές δυνάμεις του τόπου πρέπει να συσπειρωθούν γύρω από ένα τολμηρό πολιτικο-οικονομικό πρόγραμμα αγώνα για την αντιμετώπιση των δολοφονικών του ιμπεριαλισμού και των πραχτόρων του, της άστικής τάξης της Κύπρου. Ένα πρόγραμμα που να δάξει την οικονομία και την άμυνα του νησιού στα χέρια αυτών που θ' αγωνιστούν για τα δίκαια του Κυπριακού λαού — στα χέρια του ίδιου του λαού.

Ο ΔΩΡΟΣ ΖΕΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ Σ.Ν.ΕΔΕΝ

Κλείνουν τρία χρόνια από τη μέρα που οι φασίστες πράκτορες του ιμπεριαλισμού δολοφόνησαν τον Κ.Ο.Γρ. της Σ.Ν.ΕΔΕΝ Δώρο. Οι άδισταχτοι προδότες προσπάθησαν να δολφονήσουν τον Πρόεδρο της ΕΔΕΚ Δρα Βάσο Λυσσαριδη, γιατί πίστευαν πως θα κατάνιγαν μ' εκείνο τον τρόπο την πιο αγωνιστική φωνή της Κύπρου στην περίοδο του μεταπραξικοπήματος. Ο Πρόεδρος της ΕΔΕΚ επέζησε, σκοτώθηκε όμως, ένα από τα πιο αξια παλληκάρια της αντίστασης και του λαϊκού κινήματος: Ο Δώρος Λοΐζου.

Από τότε ο Δώρος έγινε θρύλος και τραγούδι για να θυμίζει αιώνια στο λαό της Κύπρου πως κανένα εμπόδιο, καμιά πλεξάνη των συνωμοτών δεν μπορεί να κάμψει τον αγώνα και να στρέψει την ιστορία προς τα πίσω.

Είναι μεγάλη ευθύνη για τη Σ.Ν.ΕΔΕΝ να έχει στους ώμους της τις υποθήκες του Δώρου. Είναι, όμως, ταυτόχρονα εμπύχωση στη σκληρή πορεία προς τα μπρός, που καμιά δύναμη δεν μπορεί να ανατρέψει.

Η συμβολή του Δώρου Λοΐζου στην οργάνωση υπήρξε τεράστια. Σαν Κεντρικός Οργανωτικός Γραμματέας έδωσε το πλάνο για τη δημιουργία μιας οργάνωσης αγωνιστικής δεμένης και έτοιμης να φέρει σε πέρας το θαρρ της χρέος. Σαν ιδεολόγος μετέδιδε την καθαρότητα της σκέψης του στους αγωνιστές και την αποφασιστικότητα στην δράση. Σαν ποιητής τραγούδησε τον αγώνα, την αντί-

σταση και την γραντιωμένη απόφαση για το φτιάξιμο ενός κόσμου νέου, που καμιά σχέση δεν έχει με τον υφιστάμενο κόσμο της καταπίεσης και της εκμετάλλευσης. Σαν ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ έδωσε τη ζωή του.

Η Κύπρος περνά σήμερα δύσκολες στιγμές. Ο ιμπεριαλισμός και οι πράχτορές του είναι πάντα έτοιμοι να χτυπήσουν. Ο κατοχικός στρατός εξακολουθεί να κατακρατεί τα εδάφη της Κύπρου. Το κίνημα είναι, όμως, αντρωμένο. Από τις γραμμές του γήχαν παλληκάρια όπως τον Δώρο. Για το λόγο αυτόν κάθε επέτειο του θανάτου του Δώρου ή Σ.Ν.ΕΔΕΝ κι όλοι οι αγωνιστές επιβεβαιώνουμε την πίστη μας στις υποθήκες του την απόφασή μας να συνεχίσουμε τον αγώνα που ξεκίνησε αγάπησε, τραγούδησε και για τον οποίο έδωσε τη ζωή του.

Η Εκτελεστική Γραμματεία της Σ.Ν.ΕΔΕΝ

ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ

Ο θάνατος του Μακαρίου σήμανε το τέλος μιας εποχής που δεν μπορεί πια να αναβιώσει. Εαν. Το παρόν, όμως, δεν χωρίζεται από το παρελθόν με στεγανά. Οι κοινωνικές δυνάμεις που δρούσαν υπόκωφα κάτω από την ανήσυχη ήμερία που εξασφάλιζε το φαινόμενο Μακάριος είναι τώρα έτοιμες να πάρουν μια πιο ζωντανή πολιτική έκφραση. Οι συνέπειες από την εξαπόλυση των δυνάμεων τούτων καθώς και η μορφή την οποία θα πάρουν είναι ένα ζήτημα που με αγωνία, σήμερα, όσο ποτέ άλλοτε, μπαίνει μπροστά στο κίνημα για εξέταση, ανάλυση και διαγραφή της σωστής πορείας.

Όπως αναλύεται σ' άλλες στήλες ο Μακάριος, με τη ταλαντευόμενη αντιιμπεριαλιστική του τοποθέτηση αποτελούσε ένα συμβιβασμό ανάμεσα σε μια σχετικά αδύναμη άστική τάξη και το λαϊκό κίνημα. Το κύρος του αγώνα του 1955—59, η ιδεολογική επιρροή της εκκλησιαστικής θαναρχικής παράδοσης ή αδυναμία της άστικής τάξης στο

τοτινό στάδιο της οικονομικής ανάπτυξης στις αρχές του 1960, η έλλειψη ενός ισχυρού κρατικού μηχανισμού με παράδοση, αμέσως μετά την ανεξαρτησία, καθώς και η σχετική ισχύς του εργατικού και λαϊκού κινήματος ήταν οι ιστορικές συνθήκες που συντέλεσαν στην δημιουργία του. Οι συνθήκες αυτές επέτρεψαν στο Μακάριο να απο-

κτήσει ένα τεράστιο λαϊκό έρεισμα μαζί με την ευχέρεια να σταθεροποιεί μερικά και για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα την πολιτική κατάσταση και να περιορίζει την εξουσία των ταξικών ανταγωνισμών.

Είναι, λοιπόν, φανερό πως οι συνθήκες για την επανεισφορά του φαινομένου Μακαρίου δεν υπάρχουν και οποιαδήποτε προσπάθεια για την επανάληψη εκείνου του πολύ ειδικού ιστορικού δημιουργήματος θα οδηγήσει στην καλύτερη περίπτωση στην δημιουργία μιας πολιτικής καρικοτούρας.

Η αδυναμία της άστικής τάξης να λύσει το αδιέξοδο του Κυπριακού οδήγησε στη διάσπαση της δεξιάς παρ' όλο που γενικά η άστική τάξη στέκει στο σύνολό της δίπλα

ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΣΤΗΝ 8η ΣΕΛΙΔΑ

Η έλλειψη εργατικών χεριών στη βιομηχανία και οι χαμηλοί μισθοί

Αφού η άρχουσα τάξη έκανε το κάθε τι γιά να κρατήσει χαμηλά τους μισθούς και να φορτώσει τα οικονομικά βάρη της καταστροφής του πολέμου στους εργαζόμενους, ανακαλύπτει σήμερα πώς διάφοροι τομείς της οικονομίας αντιμετωπίζουν έλλειψη εργατικού δυναμικού.

Τα άντεργατικά μέτρα που πάρθηκαν υπήρξαν πολλά και διάφορα: Μειώσεις μισθών, ο θεσμός των πληγείσων εταιρειών, η κατάργηση του τιμαριθμικού επιδόματος, η έλλειψη ελέγχου στις τιμές, η άποστολή άνεργων εργατών στο έξω-τερικό κ.ά.

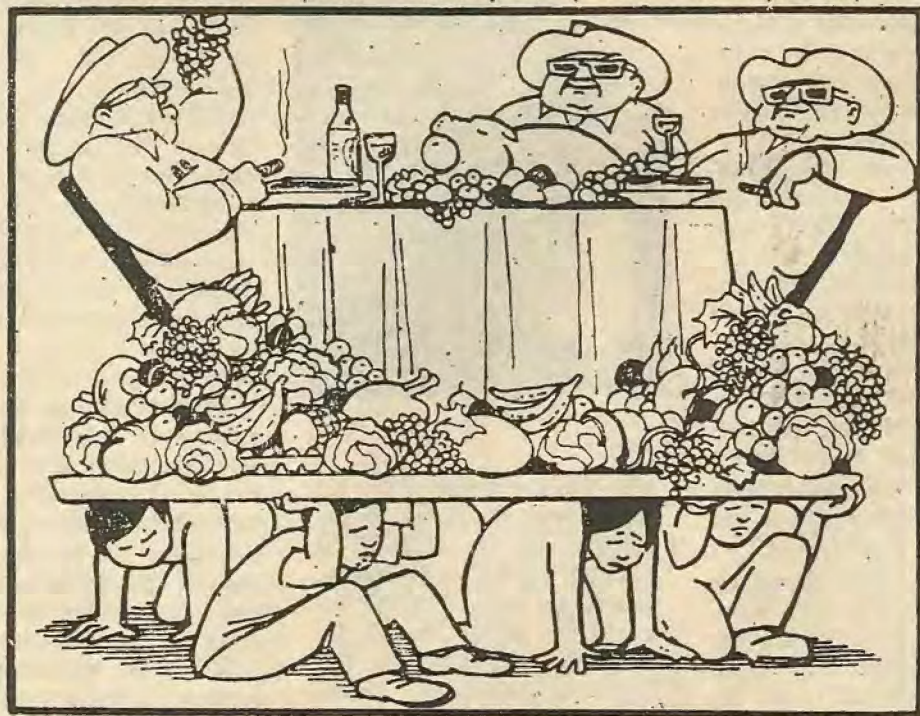
Πρόσφατα μάλιστα έχει υπογραφεί ο κώδικας Βιομηχανικών Σχέσεων με σκοπό ν' αποφευχθούν όποιεσδήποτε εργατικές αναταραχές. Η υπογραφή του Κώδικα σε αυτή τη συγκεκριμένη περίοδο δεν είναι συμπτωματική. Έπινοήθηκε ακριβώς σε μια περίοδο που στην αγορά παρουσιάζεται έλλειψη εργατικών χεριών και συνεπώς οι

χειροί εργατικού δυναμικού (β) στην μετανάστευση ειδικευμένων εργατών, όσον αφορά την οικοδομική βιομηχανία (γ) στις διαρθρωτικές αλλαγές που υπέστη η οικονομία σαν αποτέλεσμα της εισβολής.

Οι λύσεις που προτείνονται είναι η απαγόρευση της μετανάστευσης εργατών όρισμένων ειδικοτήτων, η κα-

νους εργάτες με τους γτόπιους συνάδελφους του.

Η έλλειψη εργατικού δυναμικού δεν μπορεί να λυθεί ικανοποιητικά, ούτε με τις υπέρωριες, ούτε με την απαγόρευση της μετανάστευσης. Μόνο μια ουσιαστική αύξηση στους μισθούς μπορεί να λύσει το πρόβλημα, γιατί θα περιορίσει τη μετανάστευση θα ώθήσει στην επάνοδο των

εργάτες βρίσκονται σε θέση διαπραγματευτικής ισχύος γιά να διεκδικήσουν τις αυξήσεις τους. Με τον Κώδικα, όμως, το δικαίωμα απεργίας περιορίζεται σημαντικά (οι ίδιες οι συντεχνίες αναλαμβάνουν να σπάσουν οποιαδήποτε απεργία), και κατά συνέπεια η δυνατότητα διεκδίκησης ατημάτων.

Η έλλειψη εργατικών χεριών οφείλεται σε διάφορους λόγους: α) στους εξευτελιστικά χαμηλά μισθούς σε διάφορες βιομηχανίες, ειδικά στην περίπτωση του γυναι-

θιέρωση υποχρεωτικών υπερωριών, ή προσέλευση ξένου φτηνού εργατικού δυναμικού από το εξωτερικό κ.ά.

Είναι εκπληκτικό πώς ο κύριος λόγος της παρουσιάζουσας έλλειψης, οι χαμηλοί δηλαδή μισθοί, δεν αντιμετωπίζεται σαν ένα σοβαρό πρόβλημα. Η απαίτηση μάλιστα της εργοδοτικής πλευράς, γιά πρόσληψη ξένου φτηνού εργατικού δυναμικού δείχνει την καθαρή της προσπάθεια να διατηρήσει τους μισθούς σε χαμηλά επίπεδα και να φέρει σε σύγκρουση τους ξέ-

Κυπρίων εργατών που βρίσκονται στο εξωτερικό, και το σημαντικότερο, θα ώθήσει σε ένα δυναμικό που αδρανή, λόγω των πολύ χαμηλών μισθών, στο να μπει στην αγορά εργασίας και να ζητήσει απασχόληση.

Το κεφάλαιο, όμως, δεν φαίνεται διατεθειμένο να κάνει τέτοιες παραχωρήσεις. Έχοντας χρησιμοποιήσει με μεγάλη επιτυχία το πρόσχημα του απελευθερωτικού αγώνα, — στον οποίο ως σημειωθεί ότι δεν πιστεύει γιατί προωθεί τη γραμμή της υποχώρη-

σης — κατάφερε να κρατήσει το βιοτικό επίπεδο των εργαζόμενων χαμηλά. Τουτό προσπαθεί και σήμερα να κάνει, κι όταν ακόμα παραδέχεται πώς υπάρχει έλλειψη εργατικών χεριών.

Η απάντηση των εργαζομένων πρέπει να στραφεί άνοιχτά και δυναμικά ενάντια στις προσπάθειες του κεφαλαίου. Οι εργαζόμενοι δεν ρωτήθηκαν όταν υπογράφονταν ο

Κώδικας Βιομηχανικών Σχέσεων. Γιά τουτό δεν μπορούν να δεσμευτούν από το τι άλλοι έχουν αποφασίσει.

Έτσι τίποτε άλλο δεν μένει από την δυναμική διεκδίκηση ψηλότερων μισθών. Άν σήμερα μάς μιλούν γιά οικονομικό «θαύμα», εκείνοι που πιά πολύ στήριξαν το οικονομικό «θαύμα» με τις θυσίες τους, έχουν κάθε δικαίωμα να ζητήσουν ψηλότερους μισθούς.

Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΔΕΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ

Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Αρχιεπίσκοπος Μακάριος είναι γερός. Ο Κυπριακός λαός τιμά την μεγάλη αυτή ηγέτινη μορφή της αντιποικιακής επανάστασης που αποτελούσε γιά την Κύπρο, ο Γκάντι γιά τις Ινδίες, ο Νάσερ γιά την Αίγυπτο, ο Γκρούμαχ γιά την Γκάνα.

Ο θάνατος του Προέδρου Μακαρίου αποτελεί το τέλος μιας δόξκληρης ιστορικής περιόδου γιά την Κύπρο. Μιας περιόδου που έχει τις ρίζες της στον αντι-αποικιακό αγώνα, περνά μέσα από την ήμιανεξαρτησία, το πραξικόπημα και την εισβολή γιά να περάσει τις τελευταίες της φάσεις μέσα στον αγώνα του Κυπριακού λαού ενάντια στην κατοχή και την δόλπλευρη επίθεση του ιμπεριαλισμού.

Ο Πρόεδρος Μακάριος από νωρίς έγινε στόχος των απροκάλυπτων επιθέσεων του Αμερικάνικου ιμπεριαλισμού γιάτί θέλησε να κρατήσει την Κύπρο μέσα στον αδέσμευτο χώρο και να της δώσει τον ρόλο κάποιου κρίκου συνένωσης και συνεργασίας μεταξύ της Ασίας, της Ευρώπης και της Αφρικής και γιάτί έπιμονα αρνήθηκε την υποταγή της Κύπρου και του λαού της στα στρατηγικά συμφέροντα του ΝΑΤΟ και της Δυτικής συμμαχίας.

Σ' όλο αυτό το διάστημα ο ρόλος του Μακαρίου ήταν καθοριστικός. Ήταν ο ρόλος του ισορροπητή στη λαμβάνουσα σύγκρουση των βασικών κοινωνικών δυνάμεων στην Κύπρο, της οικονομικής ολιγαρχίας και της εργατικής τάξης. Ένας ρόλος που αν στην προπραξικοπηματική περίοδο είχε ευνωηθεί από τις συνθήκες, μετά το πραξικόπημα έγινε δυνατός με το

τεράστιο κύρος της προσωπικότητας του Προέδρου.

Με τον θάνατο του Μακαρίου δημιουργείται ένα τεράστιο δυσαναπλήρωτο κενό. Ένα κενό που είναι αδύνατο να αναπληρωθεί απλά από μια προσωπικότητα. Ένα κενό που η οικονομική ολιγαρχία ετοιμάζεται να γεμίσει με τις ατόφιες ταξικές της δυνάμεις, με κάθε τρόπο, γιά να μπορέσει να επιδιλήθι πλήρως πάνω στον Κυπριακό λαό, γιά να εξυπηρετήσει έτσι όχι μόνο τα συμφέροντα των οικονομικών της συμμάχων και προστατών του διεθνούς ιμπεριαλισμού, αλλά και τα δικά της.

Η συνέχιση του αγώνα του Κυπριακού λαού μπορεί μόνο να γίνει δυνατή αν σφυρηλατηθεί μια γνήσια αντι-ιμπεριαλιστική ενότητα με βάση ένα αγωνιστικό πρόγραμμα, που ν' ανταποκρίνεται στις ανάγκες και όχι στους εκδιασμούς της οικονομικής ολιγαρχίας. Προσπάθειες γιά την δημιουργία μιας προσωπικότητας που να παίξει τον ρόλο που ο Μακάριος μπόρεσε να παίξει θάταν αναπόφευκτα βραχύβιες και θ' αποτελούσαν την γέφυρα που αναζητά η οικονομική ολιγαρχία, δεδομένου ότι οι νέες συνθήκες δεν ευνωούν την επανάληψη μιας υπερταξικής προσωπικότητας όπως ήταν ο Μακάριος.

Η Σοσιαλιστική Νεολαία ΕΔΕΝ καλεί την Κυπριακή νεολαία να πυκνώσει τις γραμμές του λαϊκού κινήματος και ν' αγωνιστεί γιά την δημιουργία των προϋποθέσεων γιά την επιτυχία του Κυπριακού λαού ενάντια στον ιμπεριαλισμό.

Η Εκτελεστική Γραμματεία της Σοσιαλιστικής Γραμματείας ΕΔΕΝ.

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ο ΚΛΙΦΦΟΡΝΤ

Ο κ. Κλίφφορντ φεύγοντας από την Κύπρο ύστερα από τον ένταφιασμό του Προέδρου Μακαρίου δήλωσε πώς θα έρθει στην Κύπρο σαν μεσολαβητής μόνο αν τον καλέσουν.

Ο κ. Κλίφφορντ μεσολάβησε μία φορά και τ' αποτελέσματα είναι γνωστά, γιά δεύτερη μεσολάβηση θέλει και πρόσκληση.

Από ποιόν;

Ο λαός θροντοφώνησε χιλιάδες φορές: ΟΧΙ ΣΤΟΥΣ ΑΥΤΟΚΛΗΤΟΥΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ, ΟΧΙ ΣΤΟΝ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟ.

Ο ΜΕΣΣΙΑΣ

Ο θάνατος του Μακαρίου βρήκε την

δειλιά χωρίς ήγεςία. Όσόςο διάφοροι επιδόσοι ήγέτες εμφανίζονται δειλιά — δειλιά από προσκήνιο σαν οι μεσσίες της ενόπισης όλων των δεξιών. Ο Κυπριανός είναι άνίκανος, ο Κληρίδης είναι ξεφλημένος, ποιός όπομένει;

Ο ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Πολύ ανηούχησε ο εχέφρων και έθνηκόφρων λαός στο άγγελμα της καρδιακής κρίσης του κ. Παπαδόπουλου. Γιά είκοσι τέσσερεις ώρες ή άγωνία μας ήταν μεγάλη γιά να μετατραπεί σε όπέραντη εύτυχία μόλις διαβάσαμε στις έφημερίδες ότι έπρόκειτο γιά όπλή υπερέκπωση.

ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Συμερίζομαι τις άνησυχίες του κ. Άλ. Κωνσταντινίδη γιά την κατάσταση της άριστερας στην Κύπρο. Η υποταγή της στο εκκλησιαστικό κεφάλαιο και το κατεστημένο, ή υποστήριξη θεοκρατικών θεσμών και άλλα παρόμοια άνεξήγητα, μέ την μαρξιστική μέθοδο, πράγματα δικαιολαγημένα προκαλούν άναστάτωση στην επαναστατική σκέψη του κ. Κωνσταντινίδη που πιστός στις υποθήκες των μεγάλων θεωρητικών της επανάστασης, έγινε ο θεωρητικός της μόνης επαναστατικής τάξης που υπάρχει στην Κύπρο της οικονομικής ολιγαρχίας.

Το Καρφί

η εξέλιξη του εργατικού κινήματος και συγχρονα προβλήματα του σοσιαλισμού

Η ΤΡΙΤΗ ΔΙΕΘΝΗΣ

Η ιστορία της Τρίτης Διεθνούς είναι ένα τεράστιο θέμα που έχει άμεση σημασία σε μία εξήγηση και κατανόηση του σημερινού Σοσιαλιστικού Κινήματος.

Είδαμε πώς ο Λένιν έκαμψε μία προσπάθεια το 1914 στο Σίμπερλντ να αναζωογονήσει τη Δεύτερη Διεθνή με μόνο τα επαναστατικά σοσιαλιστικά σοσιαλιστικά κόμματα της αποκλειόντας τελείως τη σοσιαλδημοκρατική και ρεφορμιστική τάση. Δεν το κατάφερε τότε. Το πέτυχε τον Μάρτη του 1919 και μετά από τη Ρώσικη επανάσταση. Η ίδρυση της Τρίτης ή Κομμουνιστικής Διεθνούς, όπως λέγεται, θεωρήθηκε από τον Λένιν σαν ένα γεγονός εξίσου σημαντικό με την ίδια την Οκτωβριανή επανάσταση. Για τον Λένιν η Τρίτη Διεθνή ήταν το όργανο το οποίο θα προωθούσε και θα συντόνιζε την επανάσταση στην διοικητικά ανεπτυγμένη Ευρώπη ή οποια επανάσταση, κυρίως στην Γερμανία ήταν απαραίτητη για την επιβίωση και επιτυχία της Ρωσικής.

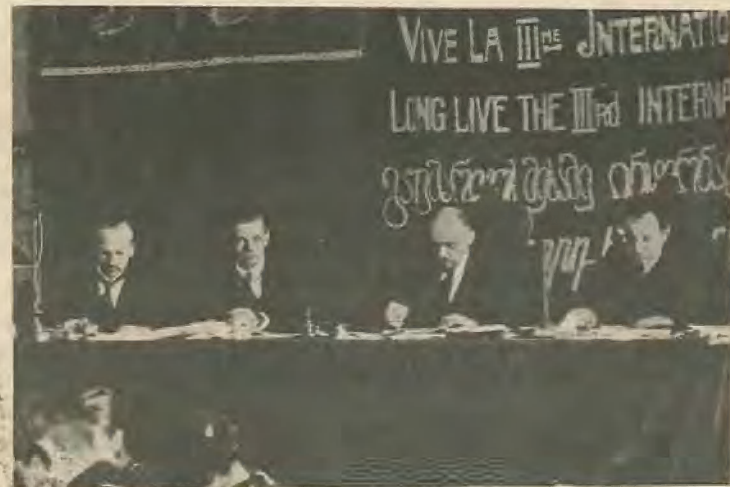
Έχει μεγάλη σημασία, λοιπόν, να κοιτάσουμε τις θεωρητικές αρχές και τους στόχους της Τρίτης Διεθνούς, όπως εξεφράσθησαν τότε από τον Λένιν και τον Τρότσκι. Κάνοντας αυτό θα μπορούσαμε και να συγκρίνουμε το ρόλο που έπαιξε στα είκοσι της χρόνια η Κομμουνιστική Διεθνή, επίσης μετά από το θάνατο του Λένιν, με το ρόλο που άρχικά είχε ιδρυθεί για να παίξει. Αυτό, διότι, μετά από το Τέταρτο Συνέδριο της το 1922, η Τρίτη Διεθνή έγινε καθαρά ένα όργανο του Ρωσικού Κομμουνιστικού Κόμματος — μία

αντανάκλαση του ίδιου αυτού κόμματος και της συγκεντρωτικής του δομής.

Το πρώτο συνέδριο έγινε στο Κρεμλίνο μέσα σε μία ατμόσφαιρα σχετικά μεγάλης αισιοδοξίας για το παγκόσμιο επαναστατικό κίνημα. Η Ευρώπη το 1919 βρισκόταν σε μία κατάσταση αναβρασμού. Ο καπιταλισμός βρισκόταν σε μία βαθιά οικονομική και κοινωνική κρίση. Μαζικές απεργίες γίνονταν στην Γερμανία, Ιταλία, Αυστρία και Ουγγαρία. Οι Μπολσεβίκοι βλέπουν πολύ σύντομη την κατάληψη της εξουσίας από τις μάζες σε σχεδόν όλη την Ευρώπη. Το πρώτο συνέδριο όμως της Κομμουνιστικής Διεθνούς ήταν μία καθαρή ρωσική πρωτοβουλία και το μόνο μαζικό κομμουνιστικό κόμμα που αντιπροσωπευόταν στο συνέδριο ήταν αυτό της Ρωσίας. Τα Κομμουνιστικά Κόμματα Γερμανίας (Σπάρτακους) Ουγγαρίας και Αυστρίας δεν ήταν ακόμα μαζικά. Τα άλλα κόμματα και οργανώσεις από την Ευρώπη ήταν πολύ μικρά. Κυριαρχούσε σε όλες τις αποφάσεις και συζητήσεις το Ρωσικό κόμμα. Η Ρόζα Λούξεμπουργκ που είχε φονευθεί λίγο πριν το Μάρτη του 1914 είχε εκφραστεί ενάντια στην ίδρυση της Τρίτης Διεθνούς — μέχρι τη νηπιουργία πολλών μαζικών κομμουνιστικών κομμάτων που θα λάμβαναν μέρος.

Οι αρχές της Διεθνούς καθορίστηκαν και συντάχθηκαν από τον Λένιν και τον Τρότσκι. Σκοπός της Διεθνούς ήταν η καταστροφή των αστικών κοινοβουλευτικών κρατών, η κατάργηση της ιδιωτικής περιουσίας και η εγκαθίδρυση της δικτατορίας του

προλεταριάτου σε όλη την Ευρώπη. Μόνο όταν οι μαζικές οργανώσεις και η εργατική τάξη είχαν απεριόριστη συμμετοχή στις εξουσίες του κράτους θα μπορούσε να αρχίσει ένας σταδιακός μαρσμός του κράτους που θα οδηγούσε στην τελική εξαφάνισή του και στην πραγματική ισότητα και ελευθερία.

Ο Τρότσκι που έγραφε το «Μανιφέστο της Κομμουνιστικής Διεθνούς» στους «Εργάτες του Κόσμου» κατηγορούσε τα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα της Γερμανίας, Γαλλίας και Αγγλίας που είχαν μείνει στην Δεύτερη Διεθνή. Τα αποκάλυψε σοσιαλ-σιωλινιστικά και όργανα του αστικού κράτους που πρόδωσαν το προλεταριάτο. Έκανε μία σφοδρή επίθεση κατά της Δεύτερης Διεθνούς.

Στο δεύτερο συνέδριο της Κομμουνιστικής Διεθνούς υπήρχαν πάλι πολλοί αντιπρόσωποι και ένα σημαντικό ποσοστό του Ευρωπαϊκού Εργατικού κινήματος αντιπροσωπευόταν. Εκτός από τα κομμουνιστικά κόμματα και οργανώσεις ο Λένιν είχε κα-

ταφέρει να τραβήξει και αντιπροσώπους, με συμβουλευτικά δικαιώματα στο συνέδριο, από μαζικά σοσιαλιστικά κόμματα όπως το Ιταλικό, το Ανεξάρτητο Γερμανικό Σοσιαλιστικό Κόμμα και το Γαλλικό Σοσιαλιστικό Κόμμα. Επίσης άλλες προοδευτικές οργανώσεις από την Αγγλία, Σκανδινα-

λη τα διάφορα κομμουνιστικά κόμματα. Το μοντέλο πάνω στο οποίο θα βασίζονταν η παγκόσμια αυτή κομμουνιστική οργάνωση ήταν το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ρωσίας, και θα λειτουργούσε βάση των αρχών του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού.

Η Εκτελεστική Γραμματεία της Διεθνούς είχε τεράστιες εξουσίες όπως είχε και το κόμμα της χώρας στην οποία θα βρισκόταν η Γραμματεία. (Ο Λεβί που έγινε ο αρχηγός του Γερμανικού Κομμουνιστικού Κόμματος μετά το θάνατο του Λίβνεχτ και της Λούξεμπουργκ ζήτησε να μεταφερθεί η βάση της Γραμματείας στη Γερμανία).

Ο Λένιν και ο Ζινόβιεφ σύνταξαν τους κανονισμούς για την αποδοχή νέων μελών στη Διεθνή. Απαραίτητο προσόν για κάθε κόμμα που ήθελε να γίνει μέλος ήταν μία οργανωτική δομή παρόμοια με το Ρωσικό Κομμουνιστικό Κόμμα. Επίσης υπήρχαν όροι για την κάθαρση σοσιαλδημοκρατικών στοιχείων από αυτά τα κόμματα. Δηλαδή τα κόμματα μέλη θα έπρεπε να ήταν οργανωμένα με ένα τρόπο, νόμιμα και παράνομα, παρόμοιο με την οργάνωση που είχαν οι Μπολσεβίκοι και που είχε φτιάξει ο ίδιος ο Λένιν.

***

Εν τω μεταξύ το μη κομμουνιστικό σοσιαλιστικό κίνημα ήταν διασπασμένο σε δύο ομάδες κομμάτων στην Ευρώπη. Υπήρχαν τα καθαρά ρεφορμιστικά κόμματα της Δεύτερης Διεθνούς και μία άλλη ομάδα κομμάτων που είχαν φύγει από αυτή αλλά δεν ανήκαν στην Κομμουνιστική. Σ' αυτή την ομάδα υπήρχαν το Αγγλικό Ανεξάρτητο Εργατικό Κόμμα, το Ανεξάρτητο Γερμανικό Σοσιαλιστικό Κόμμα και το Ελβετικό Σοσιαλιστικό Κόμμα. Αυτή η τρίτη ομάδα κομμάτων μαζί με Γάλλους σοσιαλιστές (το Λονχέ) Ρώσους (Μενσεβίκους — Μαρτόβ) και άλλους που δεν ανήκαν στη Δεύτερη ή την Τρίτη Διεθνή προσπάθησαν να ξαναενώσουν το σοσιαλιστικό κίνημα. Οι διαφορές όμως μεταξύ των κομμάτων της Δεύτερης και Τρίτης Διεθνούς στο συνέδριο του Βερολίνου το 1922 όπου βρέθηκαν αντιπρόσωποι για πρώτοι φορά από το 1914 από όλα τα σοσιαλιστικά κόμματα ήταν τεράστιες. Το αποτέλεσμα ήταν πώς το 1923—24 η «Διόμηση Διεθνής», όπως αποκαλούσαν τα κομμουνιστικά κόμματα την οργάνωση των κομμάτων που δεν ανήκαν στην Δεύτερη, ενώθηκε με τα κόμματα της Δεύτερης και έγινε η Εργατική και Σοσιαλιστική Διεθνή. Διάδοχος αυτής της Διεθνούς είναι η σημερινή Σοσιαλιστική Διεθνή.

Συνεχίζεται

ΚΑΘΕ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ

ΟΙ ΕΠΙΓΟΝΟΙ

ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ συχνά στην ιστορία, όταν πεθαίνει μία μεγάλη πολιτική προσωπικότητα, να βγαίνουν στην επιφάνεια διάφοροι επίγονοι — συνεργάτες κατά καιρούς του εκλιπόντος — για να διεκδικήσουν την εξουσία.

Έτσι και η Κύπρος δεν αποτέλεσε εξαίρεση. Οι διάφοροι επίγονοι άρχισαν να προβάλλονται — δειλά-δειλά στην αρχή, έντονότερα, σίγουρα, με την πάροδο του χρόνου — για να σώσουν όλοι τον τόπο. Τα βασικά χαρακτηριστικά των προσπαθειών τους είναι: (α) οι παρασκηνιακές διαβουλεύσεις, (β) οι αλληλοκατηγορίες, προς το παρόν, στο επίπεδο των ψιθύρων, (γ) η προσπάθεια να εμφανιστεί ο ένας πιο μακαρισκός από τον άλλο.

Βέβαια όλοι προέρχονται από το τιμημένο στρατόπεδο της δεξιάς, ποιά, για τόσα χρόνια, κατάφερε να χειριστεί το Κυπριακό με τόσο άριστοτεχνικό τρόπο, ώστε, σήμερα, να μη διατρέχουμε κανένα σοβαρό κίνδυνο.

Όλοι είναι πατριώτες, άξιοι, συνετοί, ρεαλιστές και σέβονται το λαό: Πρό πάντων το τελευταίο. Χρόνια τώρα έχουν εξασκηθεί στην απόδοση σεβασμού προς το λαό, γι' αυτό δεν θέλουν να του χαλούν την ήσυχια και έτσι δεν του λένε τίποτα. ΈΕ άλλου, άξιοι

αυτοί, θα καταφέρουν όπως και στο παρελθόν να λύσουν όλα τα προβλήματα εξίσου καλά, χωρίς να ανησυχούν το κοσμάκη.

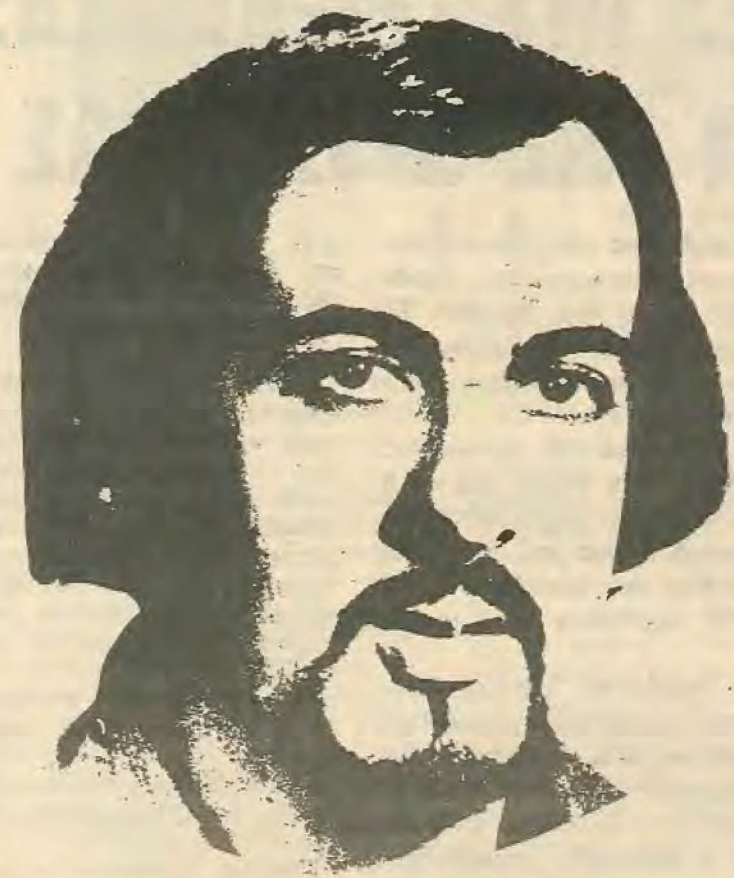
Υπάρχει, όμως κι ένας άλλος παράγοντας στο δλο. θέμα: Η Μητέρα Πατρίδα. Τελευταία η ελληνική κυβέρνηση δήλωσε πως δεν πρόκειται καθόλου ν' αναμειχθεί στο ζήτημα της διαδοχής. Εύτυχως που έγινε η δήλωση. Γιατί η σπήλη τούτη ήταν με την έντυπωση πως θα υπήρχε ανάμιξη. Έτσι, τώρα δεν υπάρχει τέτοιος κίνδυνος.

Ακόθεκτοι λοιπόν χωρίς κανένα εμπόδιο. Ακόμα και στις αρχιεπισκοπικές εκλογές. Βέβαια ο Χρύσανθος λέει ότι τον απειλούν κάποιοι (χωρίς να λέει ποιοί). Νομίζω πως οι υποψήφιοι πρέπει να κατεβάσουν στους πιστούς το πρόγραμμά τους. Να πουν για παράδειγμα τι σκοπό έχουν όσον αφορά τις εκκλησιαστικές περιουσίες.

Τα πράγματα είναι, σίγουρα, ακόμα αρκετά άδελφαια και ρευστά, φλού που λένε. Μπονουμε όμως σε μία εποχή αρκετά ενδιαφέρουσα. Και ένα πράγμα είναι βέβαιο προς τον παρόν: Η σπήλη τούτη δεν θα θρίσκει δυσκολίες στην επιλογή θεμάτων.

Ο ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΟΣ

30 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 74. Ο ΛΑΟΣ ΤΡΑΓΟΥΔΑ ΤΟΝ ΔΩΡΟ 30 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 77. ΟΙ ΝΕΟΙ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΤΟΝ ΔΩΡΟ

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Μεθαύριο Κυριακή 28 Αυγούστου '77 θα γίνει στην Ίερην 'Αρχιεπισκοπή Λευκωσίας το μνημόσυνο του αγωνιστή

ΔΩΡΟΥ ΛΟΪΖΟΥ

Έπιμνημόσυνο λόγω θα εκφωνήσει ο Πρόεδρος της ΕΔΕΚ Δρ. Βάσος Λυσσαρίδης. Τριώγιο θα τελεσθεί στον τάφο του Δώρου μετά το τέλος του μνημοσύνου όπου θα μιλήσει ο Κ.Ο.Γρ. της ΕΔΕΝ συν. Κώστας Χαραλαμπίδης

Δ.Ν.Δ. ΛΟΪΖΟΥ: Θα σταθούμε συνεχιστές

Σύντροφοι,

Πάνε τρία χρόνια από την βολονία του αγωνιστή δασκάλου μας Δώρου Λοΐζου.

Πάνε τρία χρόνια από τότε που τα δολοφονικά όπλα του φασισμού, δρώντας ανένδοτα κάτω από το μεταπρα-

ξικοπηματικό καθεστώς, στράφηκαν ενάντια στον Πρόεδρο της ΕΔΕΚ Δρα Βάσο Λυσσαρίδη και σκότωσαν τον ποιητή, τον δραματιστή της ανθρωπίνης Λευτεριάς, τον ιδεολόγο σύντροφο Δώρο Λοΐζου. Νόμισαν ότι με το να σκο-

τώσουν τον Βάσο Λυσσαρίδη ή τον Δώρο κατάφεραν να εμποδίσουν το ξάπλωμα των ιδεών και δραματισμών τους.

Σκοτώνοντας τον σύντροφο Δώρο Λοΐζου οι γνωστοί «εργαστοί» δολοφόνοι του, σίγουροι ότι πέτυχαν τον σκοπό τους, κρύφτηκαν πάλι κάτω από τον μανδύα της μεταπραξικοπηματικής «νομιμότητας» και άρχισαν έντονότερες προσπάθειες για την ολοκλή-

Η ΕΔΟΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΩΡΟ

Στις 30 Αυγούστου 1977, κλείνουν τρία χρόνια από τότε που ο Δώρος Λοΐζου έπεσε θύμα της ιμπεριαλιστικής, φασιστικής θηριωδίας. Ο φασισμός στη προσπάθειά του να καταστρέψει κάθε τι το προοδευτικό στο τόπο μας εφάρμοσε τη μέθοδο των δολοφονιών για να επιβάλει στον Κυπριακό λαό τα δικά του φασιστικά σχέδια.

Το Δώρο Λοΐζου του δόθηκε στον αγώνα ενάντια στον φασισμό και την ιμπεριαλιστική θηριωδία. Ο φασισμός να αγωνιστή της Λευτεριάς ο οποίος κατάστρεψε και δολοφόνησε για να επιβάλει στη χώρα μας με τόσους άλλους νεολαία και τον λαό της Κύπρου. Δημοκρατικούς νέους αγωνιστές που τα ιμπεριαλιστικά του στήσαν για την σωτηρία της χώρας.

Κύπρου, θυσίασαν την ζωή. Η καλύτερη τιμή στην τους για να σταματήσουν τον μνηστή των θυμάτων της ιμπεριαλιστικής και την ΝΑΤΟική ρατσιστικής φασιστικής συνωμοσίας, του αγωνιστή της κατά της Κύπρου.

Ο Δώρος Λοΐζου από το πέρα σύμφωνη και ενδυνάμω- πόστο της Κ.Ο.Γρ. της Ε.Ε.Ε.Ε. της ενότητας δράσης της ΕΔΕΝ συνεργάστηκε πάντα με δημοκρατικής Νεολαίας ΕΔΕΝ την ΕΔΟΝ και ήταν υποστηρίκτης των κοινών εχθρών των ιμπεριαλιστικής ενότητας της Κυπριακής της Κύπρου.

Τιμώντας τη μνήμη όλων Νίκος Δημητριάδης έπειναν που θυσίασαν την ζωή μέλος της: Κ. Γρ. της ΕΔΟΝ

25.8.77

Από μεθαύριο Κυριακή μέχρι την Τρίτη 30 Αυγούστου θα υπάρχει κατάθεση στεφάνων στην πλατεία που δολοφονήθηκε ο Δώρος. Η πλατεία του Δώρου θα νεμίσσει λουλούδια όπως αθάνατος γίνεται κάθε χρόνο, όπως έγινε λίγα λεπτά μετά τις 9 το πρωί της δολοφονίας του.

Έπιμέλεια: Α. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΟΙ ΔΟΛΟΦΟΝΟΙ ΕΙΝΑΙ ΑΚΟΜΑ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ

Από την ενώπιόν μου μαρτυρία είμαι τη γνώμη ότι πράγματι δεν έγιναν αι ένδεδειγμένοι έρευναι διά την διαλεύκανσιν του έγκλήματος. Α. Ίωαννίνης ο θανατικός ανακριτής 30.6.1975.

Ο ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΔΕΚ ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΔΩΡΟΥ ΛΟΪΖΟΥ

Μου είναι δύσκολο να μιλήσω για τον Δώρο Λοΐζου. Άλλωστε η ζωή του, το έργο του και ο θάνατός του μιλούν γι' αυτόν. Τον Δώρο της ανθρωπιάς και της ανθρωπότητας, τον Δώρο το λεύτερο και της λευτεριάς. Το Δώρο του αγώνα και της αγάπης, τον Δώρο της Δημοκρατίας και της ανίασης. Τον Δώρο της νίκης ζωής και του νικημένου θανάτου. Τον Δώρο που φυτεύτηκε στην πλατεία «Δώρου Λοΐζου» για να καθοδηγεί κάθε μελλούμενη γενιά πως καλύτερα «να ρθνε» τα μαλλιά κανείς πίσω, να φορεί το ματωμένο πρόσωπο ανάποδα και να διαλαλεί ψωμί και λευτεριά» παρά να γονατίζει για να οικονομήσει μια χρονική στάλα ζωής.

Ο Δώρος τραγουδά μέσα απ' αυτό το βιβλίο. Ο Δώρος τραγουδά θάνατος μέσα στους δρόμους και στις πλατείες της Λευκωσίας ένα τραγούδι που τ' ακούει ολόκληρη η ανθρωπότητα.

ΒΑΣΟΣ ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ

ΟΙ ΙΔΕΕΣ ΔΕΝ ΔΟΛΟΦΟΝΟΥΝΤΑΙ

Το μεταπραξικόπημα και ο «Πρόεδρος» κ. Κληρίδης προειδοποιούσε τον Βάσο Λυσσαρίδη πως κινδύνευε. Όχι για να τον προφυλάξει, γιατί τότε θα λάμβανε μέτρα για την ασφάλειά του που δεν έλαβε, αλλά για να τον κάνει να σωπάσει. Και δεν σώπασε ο Πρόεδρος της ΕΔΕΚ. Και η σίγουρη λύση ήταν πια να φωνάσουν με την θια τη φωνή του λαού. Και στράφηκαν τα αυτόματα όπλα κατά του Βάσου Λυσσαρίδη. Οι δολοφόνοι καλυμμένοι πίσω από σίγουρες πλάτες, με άνεση, χωρίς κομμάτι προφύλαξη άδειασαν τις σφαιροβολές τους. Κάποιος «αγνώστος» ανώτερος άρχισαν να ειδοποιούν, γεμάτοι χαρά, το ξένα πραχτορεία ειδήσεων, πως ο Λυσσαρίδης είναι νεκρός.

Σε πείσμα όμως των ιμπεριαλιστών και των ντόπιων πραχτόρων τους ο Βάσος Λυσσαρίδης επέζησε. Δεν σκοτώθηκε. Δεν κατάφεραν να δολοφονήσουν την έκφραση της λαϊκής θέλησης.

Για να ακούσουν ύστερα από λίγο ανυπόστατη τη φωνή του, και για να τον δούν με ένα ματωμένο πουκάμισο, να διαλαλεί πως «Ζούμε, πολεμούμε για τη λευτεριά, χωρίς κομμάτι προφύλαξη άδειασαν τις σφαιροβολές τους. Κάποιος «αγνώστος» ανώτερος άρχισαν να ειδοποιούν, γεμάτοι χαρά, το ξένα πραχτορεία ειδήσεων, πως ο Λυσσαρίδης είναι νεκρός.

Στις 30 Αυγούστου 1974 γινόταν η απόπειρα δολοφονίας του Προέδρου του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, Βάσου Λυσσαρίδη και έπεφτε νεκρός ο σύντροφος Δώρος Λοΐζου, μέλος του Πολιτικού Γραφείου του Κόμματος και Κεντρικός Οργανωτικός Γραμματέας της Σοσιαλιστικής Νεολαίας ΕΔΕΝ.

Η απόπειρα και δολοφονία έγιναν ακριβώς την περίοδο του μεταπραξικοπηματικού καθεστώτος όπου οι ιμπεριαλιστές και οι συνταγματικοί ντόπιοι πράκτορές τους χρειάζονταν το πνίξιμο κάθε αγωνιστικής διάθεσης μέσα στο λαό, για να προχωρήσουν εύκολα στην νομιμοποίηση των τελεσμένων. Και η ΕΔΕΚ με την ΕΔΕΝ ήταν οι δυνάμεις που στήσαν εκείνες τις μέρες άνωκατόρητο αγώνα για να μην περάσουν τα σχέδια του ιμπεριαλισμού για διχοτόμηση που προωθούσε η προδοτική πολιτική του μεταπραξικοπήματος με την διαδικασία της «ανταλλαγής αιχμαλώτων», τη δημιουργία ιμπεριαλισμού για διχοτόμηση που προωθούσε η προδοτική πολιτική του μεταπραξικοπήματος με την διαδικασία της «ανταλλαγής αιχμαλώτων», τη δημιουργία ιμπεριαλισμού για διχοτόμηση που προωθούσε η προδοτική πολιτική του μεταπραξικοπήματος με την διαδικασία της «ανταλλαγής αιχμαλώτων».

Η ΕΔΕΚ όμως δεν άφησε να φτωχίσει ο λαός. Πληροφορούσε τον λαό. Ανώτερε το κλίμα που έβλεπε να δημιουργήσει το καθεστώς και αντιπαρόθετε αγωνιστική διάθεση. Χαλούσε τα σχέδια. Με άποκρύφωμα της 15 Αυγούστου, στη περίοδο της σύσκεψης της πολιτικής ηγεσίας του τόπου, όπου υπήρξε για την Κύπρο και το κίνημα καθοριστική, για τις μετέπειτα εξελίξεις, η τοποθέτηση της ΕΔΕΚ.

Γνωστά τα γεγονότα. Το Κόμμα, μέσω του Προέδρου του δέχτηκε τον εχθρό εξουσιοδοτήσει προηγούμενος παράνομη συνεδρία του Πολιτικού Γραφείου, αντίταχθηκε μέσα στη σύσκεψη στο κλίμα υποχώρησης που καλλιε-

γούσε ο κ. Κληρίδης, και ματαίωσε την πλήρη υποταγή και την πορεία για υπογραφή των τελεσμένων. Δεν σώπασε η ΕΔΕΚ παρά την παρουσία και δεκάδων ΕΟΚΑδίων όπλοφόρων στη σύσκεψη. Έκφρασε τη λαϊκή θέληση. Ένημέρωσε πιο ύστερα το λαό και βοηθούσε τη συμμετοχή του στις εξελίξεις. Δινόταν άλλη πορεία στα πράγματα και δυσκόλευε το ξεπούλημα.

Γι' αυτό μετά 15 μέρες στές 30 Αυγούστου τα αυτόματα στράφηκαν ενάντια στην ΕΔΕΚ που άποτελούσε το εμπόδιο. Δεν κατάφεραν να δολοφονήσουν τον Βάσο Λυσσαρίδη. Δεν πέτυχαν τα σχέδιά τους. Σκοτώθηκε όμως ο αγωνιστής και ποιητής Δώρος Λοΐζου.

Σήμερα 3 χρόνια μετά τη δολοφονία οι δολοφόνοι κυκλοφορούν ακόμα ελεύθεροι και η πορεία προς την εξουσία του εγκλήματος μακρινή. Έμεις θα πιέσουμε και θα απαιτούμε προς πλήρη διελεύκανση μέχρι να αποκαλυφθεί κι ο τελευταίος συνεργός του εγκλήματος.

Ο Δώρος τραγουδιέται σήμερα από το λαό και έγινε σύμβολο αγώνα και αντίστασης.

Σήμερα, τρία χρόνια μετά μπροστά στές νέες πολιτικές εξελίξεις και δεδομένα η πορεία δεν πρέπει να είναι άλλη από την συνέχιση του αγώνα που πρέπει να καθοδηγεί η ίδια η κληρονομιά του Δώρου. Μια κληρονομιά που σήμερα επιβάλλει και πάλιν να μην υποταχτούμε στους στόχους της οικονομικής ολιγαρχίας που προετοιμάζεται να αναρχήσει στην εξουσία.

«Έμεις θα τραγουδούμε το «Τραγούδι του Λεύτερου» ωςότου λευτερωθεί η Κύπρος, ωςότου λευτερωθεί η Παλαιστίνη, ωςότου λευτερωθούν οι μαύροι της Αφρικής, ωςότου λευτερωθούν οι λαοί της Λατινικής Αμερικής, ωςότου χτίσουμε τον κόσμο του Λεύτερου, του Δώρου».

Καταίνεσα ποιητής της όλης υπόστασης του ανθρώπου.

Εδώ που οι μέλεις τόσο ατόμισαν πως να εκφραστεί άλλο με στίχους;

Ετσι αρνήτης που κατέννεσα έτσι ωςός κι ανικειμενικοί επαναστάτες αγύριστος, οργισμένος προχίτης τι να κάνω τα συναισθήματα, τι να κάνω τις μέλεις;

η εξέλιξη του εργατικού κινήματος και συγχρονα προβλήματα του σοσιαλισμού

Η ΤΡΙΤΗ ΔΙΕΘΝΗΣ

Η ιστορία της Τρίτης Διεθνούς είναι ένα τεράστιο θέμα που έχει άμεση σημασία σε μία εξέλιξη και κατανόηση του σημερινού Σοσιαλιστικού Κινήματος.

Είδαμε πως ο Λένιν έκαμε μία προσπάθεια το 1914 στο Σίμπερβαλτ να αναζωογονήσει τη Δεύτερη Διεθνή με μόνο τα επαναστατικά σοσιαλιστικά σοσιαλιστικά κόμματα της αποκλείοντας τελείως τη σοσιαλδημοκρατική και ρεφορμιστική τάση. Δεν το κατάφερε τότε. Το πέτυχε τον Μάρτη του 1919 και μετά από τη Ρώσικη επανάσταση. Η ίδρυση της Τρίτης ή Κομμουνιστικής Διεθνούς, όπως λέγεται, θεωρήθηκε από τον Λένιν σαν ένα γεγονός εξίσου σημαντικό με την ίδια την Οκτωβριανή επανάσταση. Για τον Λένιν η Τρίτη Διεθνή ήταν το όργανο το οποίο θα προωθούσε και θα συντόνιζε την επανάσταση στην βιομηχανικά ανεπτυγμένη Εξω-Ευρώπη ή οποία επανάσταση, κυρίως στην Γερμανία ήταν απαραίτητη για την επίδωση και επιτυχία της Ρωσικής.

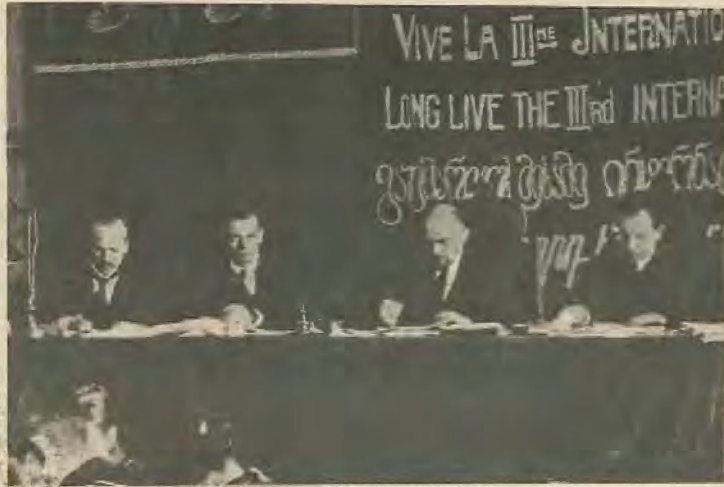
Έχει μεγάλη σημασία, λοιπόν, να κοιτάξουμε τις θεωρητικές αρχές και τους στόχους της Τρίτης Διεθνούς, όπως εξεφράστησαν τότε από τον Λένιν και τον Τρότσκι. Κάνοντας αυτό θα μπορέσουμε και να συγκρίνουμε το ρόλο που έπαιξε στα είκοσι της χρόνια η Κομμουνιστική Διεθνή, επίσης μετά από το θάνατο του Λένιν, με το ρόλο που αρχικά είχε ιδρυθεί για να παίξει. Αυτό, διότι, μετά από το Τέταρτο Συνέδριο της το 1922, η Τρίτη Διεθνή έγινε καθαρά ένα όργανο του Ρωσικού Κομμουνιστικού Κόμματος — μία

αντανάκλαση του ίδιου αυτού κόμματος και της συγκεντρωτικής του δομής.

Το πρώτο συνέδριο έγινε στο Κρεμλίνο μέσα σε μία ατμόσφαιρα σχετικά μεγάλης αίσιοδοξίας για το παγκόσμιο επαναστατικό κίνημα. Η Εξω-Ευρώπη το 1919 βρισκόταν σε μία κατάσταση αναδρασμού. Ο καπιταλισμός βρισκόταν σε μία βαθειά οικονομική και κοινωνική κρίση. Μαζικές απεργίες γίνονταν στην Γερμανία, Ιταλία, Αυστρία και Ουγγαρία. Οι Μπολσεβίκοι βλέπανε πολύ σύντομη την κατάληψη της εξουσίας από τις μάζες σε σχεδόν όλη την Εξω-Ευρώπη. Το πρώτο συνέδριο όμως της Κομμουνιστικής Διεθνούς ήταν μία καθαρή ρώσικη πρωτοβουλία και το μόνο μαζικό κομμουνιστικό κόμμα που αντιπροσωπευόταν στο συνέδριο ήταν αυτό της Ρωσίας. Τα Κομμουνιστικά Κόμματα Γερμανίας (Σπάρτακους) Ουγγαρίας και Αυστρίας δεν ήταν ακόμα μαζικά. Τα άλλα κόμματα και οργανώσεις από την Εξω-Ευρώπη ήταν πολύ μικρά. Κυριαρχούσε σε όλες τις αποφάσεις και συζητήσεις το Ρωσικό κόμμα. Η Ρόζα Λούξεμπουργκ που είχε φονευθεί λίγο πριν το Μάρτη του 1914 είχε εκφραστεί ενάντια στην ίδρυση της Τρίτης Διεθνούς — μέχρι τη νδημιουργία πολλών μαζικών κομμουνιστικών κομμάτων που θα λάμβαναν μέρος.

Οι αρχές της Διεθνούς καθορίστηκαν και συντάχθηκαν από τον Λένιν και τον Τρότσκι. Σκοπός της Διεθνούς ήταν η καταστροφή των αστικών κοινοβουλευτικών κρατών, η κατάρριψη της ιδιωτικής περιουσίας και η εγκαθίδρυση της δικτατορίας του

προλεταριάτου σε όλη την Εξω-Ευρώπη. Μόνο όταν οι μαζικές οργανώσεις και η εργατική τάξη είχαν απεριόριστη συμμετοχή στις εξουσίες του κράτους θα μπορούσε να αρχίσει ένας σταδιακός μαρξισμός του κράτους που θα οδηγούσε στην τελική εξαφάνισή του και στην πραγματική ισότητα και ελευθερία.

Ο Τρότσκι που έγραψε το «Μανιφέστο της Κομμουνιστικής Διεθνούς στους Εργάτες του Κόσμου» κατηγορήσε τα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα της Γερμανίας, Γαλλίας και Αγγλίας που είχαν μείνει στην Δεύτερη Διεθνή. Τα αποκάλυψε σοσιαλ-σιωνιστικά και όργανα του αστικού κράτους που πρόδωσαν το προλεταριάτο. Έκανε μία σφοδρή επίθεση κατά της Δεύτερης Διεθνούς.

Στο δεύτερο συνέδριο της Κομμουνιστικής Διεθνούς υπήρχαν πάλι πολλοί αντιπρόσωποι και ένα σημαντικό ποσοστό του Ευρωπαϊκού Εργατικού κινήματος αντιπροσωπευόταν. Εκτός από τα κομμουνιστικά κόμματα και οργανώσεις ο Λένιν είχε κα-

ταφέρει να τραβήξει και αντιπροσώπους, με συμβουλευτικά δικαιώματα στο συνέδριο, από μαζικά σοσιαλιστικά κόμματα όπως το Ιταλικό, το Ανεξάρτητο Γερμανικό Σοσιαλιστικό Κόμμα και το Γαλλικό Σοσιαλιστικό Κόμμα. Επίσης άλλες προοδευτικές οργανώσεις από την Αγγλία, Σκανδινα-

λη τα διάφορα κομμουνιστικά κόμματα. Το μοντέλο πάνω στο οποίο θα βασιζόταν η παγκόσμια αυτή κομμουνιστική οργάνωση ήταν το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ρωσίας, και θα λειτουργούσε βάσει των αρχών του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού. Η Εκτελεστική Γραμματεία της Διεθνούς είχε τεράστιες εξουσίες όπως είχε και το κόμμα της χώρας στην οποία θα βρισκόταν η Γραμματεία. (Ο Λεβί που έγινε ο αρχηγός του Γερμανικού Κομμουνιστικού Κόμματος μετά το θάνατο του Λίβνεχτ και της Λούξεμπουργκ ζήτησε να μεταφερθεί η βάση της Γραμματείας στη Γερμανία).

Ο Λένιν και ο Ζινόβιεφ σύνταξαν τους κανονισμούς για την αποδοχή νέων μελών στη Διεθνή. Απαραίτητο προσόν για κάθε κόμμα που ήθελε να γίνει μέλος ήταν μία οργανωτική δομή παρόμοια με το Ρωσικό Κομμουνιστικό Κόμμα. Επίσης υπήρχαν όροι για την καθάρση σοσιαλδημοκρατικών στοιχείων από αυτά τα κόμματα. Δηλαδή τα κόμματα μέλη θα έπρεπε να ήταν οργανωμένα με ένα τράπο, νόμιμα και παράνομα, παρόμοιο με την οργάνωση που είχαν οι Μπολσεβίκοι και που είχε φτιάξει ο ίδιος ο Λένιν.

***

Εν τω μεταξύ το μή κομμουνιστικό σοσιαλιστικό κίνημα ήταν διασπασμένο σε δύο ομάδες κομμάτων στην Εξω-Ευρώπη. Υπήρχαν τα καθαρά ρεφορμιστικά κόμματα της Δεύτερης Διεθνούς και μία άλλη ομάδα κομμάτων που είχαν φύγει από αυτή αλλά δεν ανήκαν στην Κομμουνιστική. Σ' αυτή την ομάδα υπήρχαν το Αγγλικό 'Ανεξάρτητο Εργατικό Κόμμα, το 'Ανεξάρτητο Γερμανικό Σοσιαλιστικό Κόμμα και το 'Ελβετικό Σοσιαλιστικό Κόμμα. Αυτή η τρίτη ομάδα κομμάτων μαζί με Γάλλους σοσιαλιστές (το Λονγκ) Ρώσους (Μενσεβίκους — Μαρτόβ) και άλλους που δεν ανήκαν στη Δεύτερη μήτε στην Τρίτη Διεθνή προσπάθησαν να ξαναενώσουν το σοσιαλιστικό κίνημα. Οι διαφορές όμως μεταξύ των κομμάτων της Δεύτερης και Τρίτης Διεθνούς στο συνέδριο του Βερολίνου το 1922 όπου δρέθηκαν αντιπρόσωποι για πρώτοι φορά από το 1914 από όλα τα σοσιαλιστικά κόμματα ήταν τεράστιες. Το αποτέλεσμα ήταν πως το 1923—24 η 'Αυτομόνη Διεθνή, όπως αποκαλούσαν τα κομμουνιστικά κόμματα την οργάνωση των κομμάτων που δεν ανήκαν στην Δεύτερη, ενώθηκε με τα κόμματα της Δεύτερης και έγινε η 'Εργατική και Σοσιαλιστική Διεθνή. Διάδοχος αυτής της Διεθνούς είναι η σημερινή Σοσιαλιστική Διεθνή.

Συνεχίζεται

ΚΑΘΕ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ

ΟΙ ΕΠΙΓΟΝΟΙ

ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ συχνά στην ιστορία, όταν πεθαίνει μία μεγάλη πολιτική προσωπικότητα, να θγαίνουν στην επιφάνεια διάφοροι επίγονοι — συγγενείς κατά καιρούς του έκλιπόντος — για να διεκδικήσουν την εξουσία.

Έτσι και η Κύπρος δεν αποτέλεσε εξαίρεση. Οι διάφοροι επίγονοι άρχισαν να προβάλλονται — δειλά-δειλά στην αρχή, έντονότερα, σίγουρο, με την πάροδο του χρόνου — για να σώσουν όλοι τον τόπο. Τα βασικά χαρακτηριστικά των προσπαθειών τους είναι: (α) οι παρασκηνακές διαβουλεύσεις, (β) οι αλληλοκατηγορίες, προς το παρόν, στο επίπεδο των ψιθύρων, (γ) η προσπάθεια να εμφανιστεί ο ένας πιο μακαρισκός από τον άλλο.

Βέβαια όλοι προέρχονται από το τιμημένο στρατόπεδο της δεξιάς, που, για τόσα χρόνια, κατάφερε να χειριστεί το Κυπριακό με τόσο άριστοτεχνικό τρόπο, ώστε, σήμερα, να μη διατρέχουμε κανένα σοβαρό κίνδυνο.

Όλοι είναι πατριώτες, άξιοι, συνετοί, ρεαλιστές και σέβονται το λαό: Πρό πάντων το τελευταίο. Χρόνια τώρα έχουν εξασκηθεί στην απόδοση σεβασμού προς το λαό, γι' αυτό δεν θέλουν να του χαλούν την ήσυχία και έτσι δεν του λένε τίποτα. Έξ' άλλου, άξιοι

αυτοί, θα καταφέρουν όπως και στο παρελθόν να λύσουν όλα τα προβλήματα ΕΕ ίσου καλά, χωρίς να ανησυχούν το κοσμάκη.

Υπάρχει, όμως κι ένας άλλος παράγοντας στο δλο. θέμα: Η Μητέρα Πατρίδα. Τελευταία η ελληνική κυβέρνηση δήλωσε πως δεν πρόκειται καθόλου ν' αναμνησθεί στο ζήτημα της διαδοχής. Εύτυχως που έγινε η δήλωση. Γιατί η σπύλη τούτη ήταν με την έντυπωση πως θα υπήρχε ανάμιξη. Έτσι, τώρα δεν υπάρχει τέτοιος κίνδυνος.

Ακόθεκτοι λοιπόν χωρίς κανένα εμπόδιο. Ακόμα και στις αρχιεπισκοπικές εκλογές. Βέβαια ο Χρύσανθος λέει ότι τον απειλούν κάποιοι (χωρίς να λέει ποιοί). Νομίζω πως οι υποψήφιοι πρέπει να κατεβάσουν στους πιστούς το πρόγραμμά τους. Να πουν για παράδειγμα τι σκοπό έχουν δουν άφορα τις εκκλησιαστικές περιοχές.

Τα πράγματα είναι, σίγουρα, ακόμα αρκετά άδεδεικτα και ρευστά, φλού που λένε. Μπονουμε όμως σε μία εποχή αρκετά ενδιαφέρουσα. Και ένα πράγμα είναι βέβαιο προς τον παρόν: Η σπύλη τούτη δεν θα θρίσκει δυσκολίες στην επιλογή θεμάτων.

Ο ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΟΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΤΕΧΝΕΣ

Η ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Ο κινηματογράφος, σάν'ένα θέαμα που επιδιώκει την αισθητική συγκίνηση, είναι μιὰ τέχνη. Είναι μάλιστα η σπουδαιότερη τέχνη της εποχής μας, γιατί με τὰ έκφραστικά μέσα που διαθέτει, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἄμεση ἐνέργεια καὶ ἐπιρροή στὸν θεατὴ, ἔχει τὶς δυνατότητες νὰ ἀγκαλιάσει πλατείες μάζες τῆς κοινωνίας.

Μπορούμε νὰ κάνουμε ἐνα πολὺ χοντρικὸ διαχωρισμὸ στὴν κινηματογραφικὴ παραγωγή ἀναλόγως τοῦ χρόνου χρήσης τῶν ἐκφραστικῶν τοῦ μέσων καὶ τοῦ σκοπὸν ποὺ ἐπιδιώκεται. Στὴν μιὰ πλευρὰ μποροῦμε νὰ κατατάξουμε ὅλες ἐκεῖνες τὶς ταινίες ποὺ το περιεχόμενό τους ἐπὶ το πλείστον ἀναφέρεται σὲ ἀναπαραστάσεις ατομικῶν περιπτώσεων χωρὶς ἀντανάκληση κοινωνικῶν καταστάσεων καὶ ποὺ ἡ μορφή τους περιορίζεται σὲ ὀρισμένα καλούπια σύμφωνα με φτηνὲς καθιερωμένους συνταγές. Οἱ ταινίες αὐτές, ποὺ ἀποτελοῦν τὴν πλειοψηφία τῆς κινηματογραφικῆς παραγωγῆς, προέρχονται καὶ ἐξυπηρετοῦν τὸ σάπιο σύστημα, τὴν παραδοσιακὴ ἠθικὴ, τὴν ἐκκλησία, τὲς ἀντιδραστικὲς κυβερνήσεις. Στόχος τους εἶναι πλήρης μαθητικοποίηση καὶ ἀποθλάκωση τοῦ θεατῆ.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ εἶναι πολὺ λίγες οἱ ταινίες συγκριτικὰ με τὸ πλῆθος τῶν ἀντιδραστικῶν ταινιῶν — ποὺ πηγάζουν μέσα ἀπὸ τὴν κοινωνία καὶ περιγράφουν κοινωνικὲς καταστάσεις. Αὐτὲς ἐκφράζουν τὸ περιεχόμενό τους με νέες, μὴ παραδοσιακὲς μορφές. Οἱ ταινίες αὐτὲς μαζί με μερικὲς ἄλλες ποὺ το περιεχόμενό τους εἶναι ἀντιδραστικὸ, ἀλλὰ ποὺ εἶναι σημαντικὲς γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ κινηματογράφου ἐξ αἰτίας ἄλλων δευτερευόντων στοιχείων (π.χ. τὸν χρόνον ποὺ ἐγίναν, γιὰ τοὺς πειραματισμοὺς στὰ ἐκφραστικά μέσα, τὸν ἦχο, τὰ χρώματα κ.ο.κ.) ἀποτελοῦν μιὰ ομάδα ποὺ θεωρεῖται ὅτι ἐκφράζει ὅτι καλύτερο ἔχει δημιουργηθεῖ στὸν κινηματογράφο, ἀκριβῶς ἐπειδὴ εἶναι δημιουργήματα τῆς σύγχρονης κοινωνίας μας τὴν ὁποία ἐκφράζουν.

Πολλοὶ φίλοι τοῦ κινηματογράφου, πολιτιστικοὶ σύλλογοι, ὁργανώσεις, κτλ, ἔχουν συμβάλει ὅσῳ διέδοση καὶ τὴν ἐξέλιξη τοῦ κινηματογράφου σ' ὅλο τὸν κόσμῳ, μ' ἀποτέλεσμα σήμερα νὰ ὑπάρχει ἐνα πλατὺ κοινὸ με κινηματογραφικὴ παιδεία. Μερικά αὐτὰ κράτη μάλιστα ἀναγκάστηκαν νὰ πάρουν μέτρα γιὰ τὴν ἀναπτυξὴ τοῦ κινηματογράφου, με ἐπιχορηγήσεις σὲ λέσχες καὶ κινηματογραφιστὲς, τὴν καθιέρωση τοῦ κινηματογράφου ὡς μαθήματος στὰ γυμνάσια κ.ο.κ. Ἀφ'αὐτῶν δὲ τὴν δύναμη τοῦ κινηματογράφου ὡς κοινωνικοῦ ἐκφραστικοῦ μέσου εἶναι τεράστια, πράγμα ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ ἀγνοήσει οὔτε ἡ ἀντίδραση, χωρὶς αὐτὸ, νὰ σημαίνει ὅτι ἔχουν λυθεῖ ὅλα τὰ προβλήματα.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Φαίνεται ὅτι στὴν Κύπρῳ ποτὲ δὲν εἶχε ἀναπτυχθεῖ ἡ κινηματογραφικὴ παιδεία. Ἀκόμα καὶ στὴν περίοδο μετὰ τὴν ἀνεξαρτησία, ὡς τὶς μέρες μας, δὲν ἔγιναν σοβαρὲς προσπάθειες γιὰ τὴν διέδοση τοῦ καλοῦ κινηματογράφου. Σαν ἀποτέλεσμα εἶναι νὰ παραμένει ὁ κινηματογράφος τῶν εἰσαγωγῶν καὶ τῶν αἰθουσῶν ποὺ προσφέρουν στὸ κοινὸ ὅτι μπορεῖ νὰ τοὺς δῶναι κέρδη. Ἐτσι παρατηρεῖται στους λιγοστοὺς κινηματογράφους ἐνα κῶμα βίας, σὲ καὶ καταστροφῶν ἀνάλογα με τὸ γούστο τοῦ θεατῆ ποὺ καθορίζει ἡ ἀντίδραση.

Βέβαια σὲ σπάνιες περιπτώσεις μπορεῖ νὰ προβλεφθεῖ καμιά καλὴ ταινία. Ἀπὸ δὲν γίνεται, ἐντελῶς συμπτωματικὰ. Ἄν ἡ ταινία τύχει νὰ ἔχει ἀποσπάσει ἐθνικὰ σχόλια καὶ κριτικὲς στὸ

ἐξωτερικὸ, ἢ ἂν παίζουν γνωστὲς δευτεῖες, ἢ ἂν περιέχει γυμνὸ, ἢ ἂν δηλαδὴ μαζί με τὴν καλλιτεχνικὴ κὴττα τῆς περιέχει καὶ ἐμπορικὰ στοιχεῖα μπορεῖ νὰ προβλεφθεῖ.

Ἐνας ἀρνητικὸς παράγοντας, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐχτάση δὲν ἔχει μελετηθεῖ εἶναι ἡ λογοκρισία. Ἡ σχετικὴ νομοθεσία εἶναι ἀπρηχαιωμένη καὶ περιοριστικὴ. Χαρακτηριστικὴ ἄτης εἶναι ἡ πλήρης ἐλευθερία ποὺ παρέχει στὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἡ εὐαισθησία τῆς στα θέματα τῆς ἐκκλησίας. Ἄν μέχρι σήμερα δὲν ἔχει ἀποκαλυφθεῖ ὁ ρόλος τῆς λογοκρισίας εἶναι γιὰ τὴν δὲν ὑπάρχει ὁργανωμένη προσπάθεια γιὰ προώθηση τοῦ κινηματογράφου, καὶ οἱ ἄμεσα ἐνδιαφερόμενοι, ὡς αἰθουσάρχες καὶ οἱ εἰσαγωγεῖς δὲν εἶναι ὁργανωμένοι ὥστε νὰ προβάλλουν τὰ αἰτήματά τους.

Λίγε εἶναι καὶ οἱ προσπάθειες μέσα ἀπὸ τὸν Τύπο. Ἐνῶ σὲ ἄλλες χώρες ὁ Τύπος ἀσχολεῖται τακτικὰ με τὰ θέματα μετὰ τὰ θέματα τοῦ κινηματογράφου, τὲς κριτικὲς νέων ταινιῶν, εἰδησιογραφία γιὰ τὸν κινηματογράφο, προβολὴ λέσχων κτλ., στὴν Κύπρῳ οἱ εφημερίδες περιορίζονται στὴ δημοσίευση ἐτοιμῶν διαφημιστικῶν περιλήψεων καὶ φωτογραφιῶν ποὺ στέλλουν οἱ ἐπιχειρηματίες — εἰσαγωγεῖς. Οἱ λόγοι εἶναι φανεροί. Ἄν δὲν μποῦν αὐτὲς οἱ περιλήψεις δὲν θὰ δοθεῖ ἡ διαφήμιση. Ἡ ἀντιμετώπιση αὐτῆς τοῦ θέματος δείχνει ἐχτός ἀπὸ τὸ ἐπιπεδὸ τοῦ τύπου, καὶ τὴν γενικότερη κατάντια τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ τόπου, ποὺ ποτὲ δὲν ἀντίδρασε. Οἱ περιορισμένους ἀναδημοσιεύσεις εἰδήσεων γιὰ τὸν κινηματογράφο ἀπὸ ἀθηναϊκὲς καὶ ἄλλες ξένες ἐφημερίδες, γιὰ ταινίες ποὺ παίζον-

ται στὴν Ἀθήνα, τὸ Παρίσι ἢ τὴν Νέα Υόρκη, πολὺ λίγα προσφέρουν στὸν ἀναγνώστη. Ἡ κριτικὴ καὶ ἡ πληροφόρηση ἂν δὲν συνδιάζουν με τὴν ἴδια τὴν προβολὴ μιᾶς ταινίας, σὲ ἐνα τόπο εἶναι κολοβωμένη προσφορά, ποὺ καμιά φορὰ ἔχει καὶ ἀρνητικὸ χαρακτήρα. Τὸ ἴδιο καὶ σωστὲς ἀναφορὲς στὸν κινηματογράφο μέσα ἀπὸ τὸν τύπο ποὺ εἶναι ἀραιὲς καὶ κατὰ διανοήματα, δὲν μποροῦν νὰ προσφέρουν πολλὰ.

Ἡ πιο ἀξιόλογη προσφορά ἐγίνε ἀπὸ τὸ ΡΙΚ. Κατὰ διαστήματα προβλήθηκαν καλὲς ταινίες ἀπὸ τὸν παγκόσμιον κινηματογράφο. Τὰ διάφορα φεστιβάλ σκηνοθετῶν καὶ ἠθοποιῶν καθὼς καὶ σκόρπιες ταινίες ἔδωσαν τὴν ἐμφαίρεια στὸν Κύπριον θεατὴ νὰ δει μερικὲς καλὲς ταινίες, πρά-

δονται τὰ διάφορα μορφωτικὰ κέντρα τῶν ξένων πρεσβειῶν, ποὺ ὁργανώνουν δικὲς τους προβολές με ταινίες ποὺ διαλέγουν οἱ ἴδιοι. Φυσικὰ δὲ λείπει ἡ πολιτικὴ σκοπιμότητα ἀπὸ τὶς προβολὲς αὐτὲς, γιὰ πίσω ἀπὸ τὴν πολιτιστικὴ χροιά κρύβεται ἡ προπαγάνδα καὶ ἡ προβολὴ τῶν χωρῶν αὐτῶν, ὅχι μόνον μέσα ἀπὸ τὶς ταινίες ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὶς εἰσαγωγικὲς ομιλίες, τὸ περιβάλλον, τὴν προβολὴν κ.ο.κ.

ΓΙΑΤΙ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΦΘΗ Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ἡ κατάσταση ποὺ επικρατεῖ στὴν Κύπρῳ, ὅσον ἀφορᾷ τὸν κινηματογράφο δὲν εἶναι τυχαία. Ὑπάρχουν οἱ ἀντικειμενικὲς καὶ οἱ ὑποκειμενικὲς δυσκολίες. Πρῶ-

ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Οἱ δυσκολίες δὲν μποροῦν νὰ ξεπεραστοῦν ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη. Ἄν δὲν λυθεῖ τὸ θέμα τῆς εξασφάλισης τῶν ταινιῶν ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ ποὺ εἶναι δεμένο με τοὺς νόμους τοῦ κράτους γιὰ εἰσαγωγὲς καὶ εξαγωγὲς ταινιῶν, ἂν δὲν δημιουργηθεῖ νομοθεσία ποὺ νὰ κατοχυρῶναι τὶς λέσχες, ἂν δὲν ἐπιδειχτεῖ κρατικὸ ἐνδιαφέρον πρὸς τὸν κινηματογράφο ὥστε νὰ δημιουργηθοῦν καὶ νὰ ἐνισχυθοῦν αἰθουσὲς προβολῆς καλῶν ταινιῶν, ἂν δὲν ὁργανωθοῦν ἀποτὴ μιὰ οἱ ἀσχολούμενοι με τὴν κινηματογραφικὴ παραγωγή (κινηματογραφιστὲς, ὁπερατέρ κτλ.) καὶ οἱ εἰσαγωγεῖς ἀπὸ τὴν ἄλλη, εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ γίνει κά-

Οὔτε σάν τὸν «Θίασο» τοῦ Ἀγγελόπουλου δὲν μποροῦμε νὰ δοῦμε. Οἱ εἰσαγωγεῖς ἔκριναν ὅτι παρόλες τὶς κριτικὲς καὶ τὰ βραβεῖα, ἡ ταινία δὲν εἶναι ἐμπορικὴ στὴν Κύπρῳ.

γμα ποὺ δὲν θὰ μπορούσε νὰ γίνε αὐτὸς. Φυσικὰ δὲν ἦταν πάντα ἀντιπροσωπευτικὲς αὐτὲς οἱ ταινίες καὶ θὰ μπορούσε νὰ γίνει πια προγραμματισμένη δουλειά. Ὅμως μέσα σ' αὐτὴ τὴν κινηματογραφικὴ ξηρασία δὲν μπορούμε παρά νὰ ἀξιολογήσουμε σὰ θετικὴ τὴν προσφορά τοῦ ΡΙΚ.

Σημαντικὲς εἶναι καὶ οἱ προσπάθειες ποὺ ἐγίναν τελεφταῖα ἀπὸ τὶς διάφορες κινηματογραφικὲς λέσχες ποὺ δημιουργήθηκαν. Οἱ δυνατότητες τους εἶναι περιορισμένες γιὰ τὴν ἐξέδραση ταινιῶν περιορίζεται στὸ ἐμπορικὸ κῶμα καὶ οἱ διαφορὲς πρεσβείες καὶ τὰ μορφωτικὰ κέντρα. Δὲν ἔχει ἀκόμα ἐξεδραβεῖ φτηνὸς τρόπος εξασφάλισης ταινιῶν ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ, πράγμα ποὺ καταδικάζει τὶς λέσχες σὲ μαρτύριο. Τὸ γεγονός ὅμως ὅτι υφίστανται μέσα σ' αὐτὲς τὶς δυσκολίες δείχνει πῶς ἔχει δημιουργηθεῖ ἐνα κοινὸ με μεγαλύτερες απαιτήσεις καὶ ὅτι ὑπάρχουν ἐλπίδες νὰ ἐδωκιμῇ μιὰ ευρύτερα προγραμματισμένη προσπάθεια.

Πρὸς τὰ παρόν, τὸ καὶ ποὺ ἀφίνει ἡ ἀνταρξία τοῦ καλοῦ κινηματογράφου, τὸ ἐκμεταλλέ-

τα σὰν μικρὸς τύπος, ἡ Κύπρῳ, με μικρὸ πληθυσμὸ δὲν ἀνταποκρίνεται στους νόμους τῆς ζήτησης καὶ τῆς προσφοράς γιὰ τὶς κινηματογραφικὲς ταινίες. Κι αὐτὸ γιὰ τὴν παραγωγή καὶ ἐπομένως καὶ ἡ διέδοση ταινιῶν εἶναι πολυδάπανη. Ἐπομένως ἐνα λιγαστὸ κοινὸ ποὺ θὰ παρακολουθεῖ μιὰ καλὴ ταινία σὲ μιὰ χώρα με 500.000 κατοίκους δὲν μπορεῖ νὰ καλύψει τὰ ἐξόδα ἐνοικίας, μεταφοράς, τελωνείου, αἰθουσας, καθὼς καὶ τὰ κέρδη τοῦ εἰσαγωγέα καὶ τοῦ αἰθουσάρχου.

Οἱ ὑποκειμενικὲς δυσκολίες ἀναγοντοὶν στὸ γεγονός τῆς πολιτιστικῆς σχεδὸν ἀνυπαρξίας στὴν Κύπρῳ. Ἀφ'αὐτοῦ εἶναι σχετικὸ με τὴν σύγχρονη ἱστορία τῆς Κύπρου, τὴν πορεία τοῦ ἀγῶνα τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ καὶ τὴν ἐξέλιξη τῆς διανοήσεως. Ἡ δεξιὰ με τοὺς στενοὺς τῆς ἐθνικιστικῶς προανατολισμοῦ καὶ ἡ ἀριστερὰ με τοὺς διαδοχικοὺς συμβιβασμοὺς τῆς δὲν μπόρεσαν νὰ διαγνώσουν τὴν ἀνάγκη τῆς ἀνάπτυξης τῆς πολιτιστικῆς ζωῆς τοῦ τόπου με ἀποτέλεσμα νὰ δημιουργηθεῖ ἀφθὴ ἡ ἀποτελμάτωση.

ποια πρόοδος.

Ἡ δὲ, ἐνῶ ἡ κρίση μεγαλώνει με τὸ ἀδείασμα τῶν ἐμπορικῶν αἰθουσῶν. Οἱ λέσχες, ὅπως με τὴν φτωχὴ προσφορά τους δείχνουν ὅτι ὑπάρχει ἐνδιαφέρον ἀπὸ τὸ κοινὸ. Οἱ ἄμεσα ἐνδιαφερόμενοι δὲν ἔχουν παρά γὰ κάμουν τὸ πρῶτο ὁργανωμένο δῆμα.

• • •

Ἡ σύντομη αὐτὴ μελέτη ἀναφέρεται μόνον στὴν ἐλληνοκυπριακὴ κοινότητα. Δυστυχῶς λόγω τῶν δυσκολιῶν γλώσσας, καὶ τοῦ τελεφταίου διαχωρισμοῦ, δὲν μποροῦμε νὰ παρακολουθήσουμε τὶς πολιτιστικὲς δραστηριότητες τῶν συμπατριωτῶν μας Τουρκοκυπρίων. Ὑποπεριλαμβανόμενος ὅτι δὲν ἔχει ἀναπτυχθεῖ τὰ τελεφταῖα χρόνια πολιτιστικὴ δραστηριότητα (καὶ κινηματογραφικὴ παιδεία) ἀνάμεσα τους, γιὰ τὴν δρισκεῖται κάτω ἀπὸ ἀντικειμενικὰ δύσκολες συνθήκες ποὺ τὶς ἐπιτείνει ἡ φασιστικὴ τρομοκρατία τῆς καλούμενης Τουρκοκυπριακῆς ηγεσίας.

Τοῦ
Π. Χρυσάνθου

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ Ε. Ε. ΕΔΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

— Με το θάνατο του Προέδρου Μακαρίου ο όργανωσις της Νεολαίας κινητοποιήθηκε άμεσα για να συζητήσει την κατάσταση όπως διαμορφωνόταν μετά το τραγικό γεγονός.

— Από την συζήτηση που έγινε εκδόθηκε ανακοίνωση που τονίζει:

1. Την ήγηση φυσιογνωμία του Μακαρίου στην αντίποικιακή επανάσταση στο άδυσμεστο κίνημα.
2. Τον ρόλο του και η αντιιμπεριαλιστική του μορφή.
3. Παράλληλα γίνεται αναφορά στο κενό που δημιουργείται με την απουσία του και στις προσπάθειες της οικονομικής ολιγαρχίας να πληρώσει αυτό το κενό με τις δικές

της ταξικές δυνάμεις.

4. Για να γίνει δυνατή η συνέχιση του αγώνα πρέπει να εξευρεθεί ένα κοινό πρόγραμμα αντιιμπεριαλιστικής ενότητας που να εξυπηρετεί ουσιαστικά τον αγώνα κι όχι τα συμφέροντα της οικονομικής ολιγαρχίας.

Μετά την ανακοίνωση της εκτελεστικής γραμματείας καθώς επίσης και την ανακοίνωση του πολιτικού γρα-

φείου της ΕΔΕΚ πολλά στελέχη της κεντρικής καθοδήγησης εξόρμησαν στις Περιφερειακές Επιτροπές και Τοπικές οργανώσεις πόλης και υπαίθρου και συζήτησαν μαζί με τα μέλη μας τις τελευταίες πολιτικές εξελίξεις. Στις συνεδριάσεις των Π.Ε. και Τ.Ο. έγινε συγγομέτρηση της λαϊκής θέλησης.

Εκείνο που αποκρυσταλλώνεται σαν συμπέρασμα και που δεσμεύει την οργάνωσή μας είναι η προώθηση και υποστήριξη της λαϊκής θέλησης και έμπνευσης. Ίσως νάναι η πρώτη φορά που αυτή η θέληση εκδηλώθηκε τόσο έντονα αλλά και τόσο σωστά και ώριμα. Ίσως να ναι η πρώτη φορά που οι λαϊκές μάζες εκδήλωσαν τόσο πολύ ενδιαφέρον και αποφασιστικότητα συμμετοχής στην διαμόρφωση της πολιτικής γραμμής.

— Και εμείς σαν οργάνωση σ' αυτή την αρχή όχι μόνο θα την σεβαστούμε αλλά θα αγωνιστούμε με κάθε τρόπο για να την συνεχίσουμε.

— Παράλληλα επίσης ο κεντρικός άξονας των θέσεων μας για συνεργασία άφασε θαθεία ικανοποίηση τόσο στα μέλη μας μας όσο και στους φίλους της οργάνωσής μας.

Αυτές οι θέσεις είναι:

(α) Το Κυπριακό είναι πρόβλημα κατοχής άπελευθέρωσης.

(β) Η λύση πρέπει να προέλθει μόνο μέσα από τη φηφίσματα του Ο.Η.Ε.

(γ) Λύση χωρίς επιστροφή ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ.

(δ) Ο μακροχρόνιος αγώνας δεν πρέπει να μένει ένα κενό σύνθημα παραπλάνησης των μαζών αλλά να γίνει μια ουσιαστική πραγματικότητα.

(ε) Η άμυντική μας θωράκιση προβάλλει τώρα πιο έντονα παρά όσον ποτέ άλλοτε.

(στ) Η δημιουργία λαϊκής πολιτοφυλακής κάτω από δημοκρατικό έλεγχο.

(ζ) Η κάθαρση με το παράλληλο άνοιγμα του φακέλου της Κύπρου προβάλλει σαν μια άμεση αναγκαιότητα για την όρθη συνέχιση του αγώνα.

(η) Η οικονομική πολιτική να προσαρμοσθεί στην βάση εξυπηρέτησης του αγώνα του συνόλου του λαού.

(θ) Το κοινό αντικατοχικό αντιιμπεριαλιστικό μέτωπο των Τ)Κ και Ε)Κ εργαζομένων είναι η πιο όρθη βάση για προώθηση του αγώνα μας.

ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ 1η ΣΕΛΙΔΑ

στη γραμμή της υποχώρησης και διαλλαχικότητας που ακολουθεί ο πολιτικός της φορέας, ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Αυτή η γραμμή απορρέει από την οικονομική και πολιτική θέση της Κυπριακής άστικής τάξης μέσα στο παγκόσμιο ιμπεριαλιστικό σύμπλεγμα.

Παρ' όλα αυτά, η άστική τάξη είναι σήμερα αποφασισμένη να διεκδικήσει άμεσα την εξουσία. Πρώτο γιατί αισθάνεται ισχυρή να προχωρήσει στη λύση της υποχώρησης, με τη δόθεια του ιμπεριαλισμού μια που δεν υπάρχει πια στη μέση εκείνη η προσωπικότητα η το σχήμα που θα μπορούσε να διαθέτει το τεράστιο λαϊκό έρεισμα και να παίζει ένα ρόλο ρυθμιστικό όπως ήταν η περίπτωση του Προέδρου Μακαρίου. Δεύτερο, γιατί στο παρόν στάδιο, η άστική τάξη είναι αντικειμενικά ισχυρότερη απ' ό,τι ήταν στις αρχές της δεκαετίας του 1960. Έχτος από την αυξημένη οικονομική ισχύ σήμερα διαθέτει ένα οργανωμένο κράτος και στρατό. Από την άλλη το εργατικό κίνημα θρίσκει για διάφορους λόγους σε χαμηλά επίπεδα συνειδητοποίησης.

Έχοντας όλα αυτά υπόψη το συμπέρασμα είναι πως σήμερα η άστική τάξη δεν έχει την ανάγκη μιας «υπερταξικής» προσωπικότητας. Το εργατικό κίνημα έχει λοιπόν σήμερα μπροστά του δυο βασικές προοπτικές.

Η πρώτη είναι η προοπτική της λαϊκομετωπικής συμμαχίας με κάποιο κομμάτι της δεξιάς, πάνω σ' ένα μίνιμουμ πρόγραμμα. Η συμμαχία, όμως, της δεξιάς στη συμμαχία σημαίνει πως η συνεργασία θα γίνει πάνω στο πρόγραμμα της δεξιάς, που δεν θα έχει κανένα ταξικό περιεχόμενο. Οι επιπτώσεις θα είναι για το άρνητικές προς δυο κατευθύνσεις: Πρώτα, θα λείπει η δυνατότητα οποιασδήποτε προαέγγισης των Τουρκοκυπρίων, μια που θα λείπει ο ταξικός προσανατολισμός του προγράμματος, ο μόνος προσανατολισμός που μπορεί ν' απο-

τελέσει τη βάση για ενότητα με τις Τουρκοκυπριακές μάζες. Δεύτερο, το εργατικό κίνημα να υποχρεωθεί σε νέες υποχωρήσεις σε σχέση με τα οικονομικά του αιτήματα. Σε περίπτωση, μάλιστα, οποιασδήποτε οικονομικής ύφεσης, κάτι που είναι πολύ πιθανό αν ληφθεί υπόψη η άδεια βάση και η εξάρτηση από το εξωτερικό της κυπριακής οικονομίας, οι υποχωρήσεις θα σπρώξουν τις μάζες προς την κατεύθυνση της άκρας δεξιάς, που από μόνη της θα έχει το προνόμιο της αντιπολίτευσης και της προσφοράς υπαλλαχτικής λύσης.

Η τελευταία παρατήρηση δεν αφορά μόνο την οικονομική και εργατική πολιτική ενός πιθανού μετώπου με τη δεξιά αλλά και τη γενικότερη πολιτική πάνω στο Κυπριακό. Οι αντικειμενικές δυσκολίες του Κυπριακού προβλήματος, αλλά κι εκείνες οι δυσκολίες και τα προβλήματα που θα προκύπτουν από τη συμμετοχή μιας δεξιάς μερίδας στο μέτωπο, θα δίνουν την ευκαιρία στην άκρα δεξιά να δημαγωγεί αντιπολιτευτικά και άποταλεστικά.

Η τύχη ενός μετώπου κάτω από την ήγεσία ενός δεξιού σχήματος θα είναι λοιπόν αδέσβαιη και προσωρινή. Γιατί σε μια σύγκρουση με την άκρα δεξιά μια τέτοια ενότητα θα ήταν ιδεολογικά και πολιτικά άφοπλισμένη, αφού δεν θα διέθετε ένα πολιτικό πρόγραμμα αρκετά προχωρημένο για να κινητοποιήσει και να εμπλέξει τις μάζες μέσα στην πολιτική διαδικασία. Από την άλλη θα φορτωνόταν την ευθύνη των προβλημάτων που δεν θα μπορούσε να λύσει λόγω ακριβώς της φύσης του σχήματος και του προγράμματός του.

Η δεύτερη προοπτική είναι εκείνη της ενότητας των μαζών κάτω από την ήγεσία της εργατικής τάξης, με βάση ένα αντιιμπεριαλιστικό πρόγραμμα ενότητας. Το πρόγραμμα θα είναι αρκετά προχωρημένο για να είναι σε θέση να ανεβάσει το επίπεδο των μαζών, ν' αποτελέσει άξονα δράσης και συσπείρωσης των αντιιμπεριαλιστικών και προοδευτικών δυνάμεων. Πρέπει να είναι τέτοιο που νά

αποκλείει τη συμμετοχή της άστικής τάξης στο σχήμα της ενότητας που θα προτείνεται.

Το τελευταίο μπορεί να επιτευχθεί με τα οικονομικά αιτήματα που μπορούν να προβληθούν. Τέτοια αιτήματα, όπως η εθνικοποίηση των τραπεζών, ο καθορισμός μάζιμου και μίνιμουμ μισθών, η εθνικοποίηση των βασικών μονοπωλίων της οικονομίας κ.ά., θρίσκονται ήδη μέσα στις προγραμματικές αρχές της ΕΔΕΝ και ΕΔΕΚ.

Η ειδοποιός διαφορά της δεύτερης προοπτικής από την πολιτική του μετώπου, με τη δεξιά εγκλείται στο ότι, ενώ στην πρώτη περίπτωση η ενότητα πραγματοποιείται κάτω από την ήγεσία της δεξιάς μ' ένα μίνιμουμ πρόγραμμα που η δεξιά εγκρίνει, στην δεύτερη περίπτωση κυρίαρχο στοιχείο είναι η πρωτοβουλία του εργατικού κινήματος σε συνεργασία με άλλα στρώματα, πάνω σ' ένα τέτοιο πρόγραμμα που θα ένοποιεί τις άριστες και άλλες προοδευτικές δυνάμεις, θα άποτελείται στους Τουρκοκυπρίους εργαζομένους και θα τάσσεται ενάντια στην πολιτική των διπλωματικών παρασκηνίων για λύση του Κυπριακού.

Το πιο σημαντικό στοιχείο της δεύτερης προοπτικής είναι ο ρόλος που δίνει στις ίδιες τις μάζες. Η άμυντική θωράκιση περνά κάτω από τον έλεγχο του λαού μέσα στα πλαίσια μιας λαϊκής πολιτοφυλακής με εκλεγμένους και ανακλητούς αξιωματικούς από τη βάση, τα βασικά μονοπώλια μπαίνουν κάτω από την κοινή διοίκηση των εργαζομένων και του κράτους, η ξενόδοξη οικονομική ολιγαρχία πολεμάται τόσο στο πολιτικό αλλά και στο καθημερινό οικονομικό επίπεδο.

Πάνω απ' όλα ένα τέτοιο πρόγραμμα θα σφυρηλατήσει την άλληλεγγύη με τους Τουρκοκυπρίους και θα εξοπλίσει πολιτικά και ιδεολογικά τις μάζες για μια δραστήρια συμμετοχή στον αγώνα.

Μάριος Τεμδριώτης
Γ.Γ. της Σ.Ν. ΕΔΕΝ.

αγοραζετε
τη
σοσιαλιστική
εκφραση

σοσιαλιστική
ΕΚΦΡΑΣΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Έσωτερικό 24 φύλλα 2000 μίλς
Έξωτερικό 24 φύλλα 2500 μίλς
Τιμή φύλλου 50 μίλς.

Οι έπιταγές στο λογαριασμό
4572 Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου
Λευκωσία.

Η Σοσιαλιστική Έκφραση θα διατείνεται στα Γραφεία της Σοσιαλιστικής Νεολαίας ΕΔΕΝ Κωνσταντίνου Παλαιοιόγου 23 Λευκωσία ή για συνδρομές Τ.Κ. 1064 Λευκωσία.